

OKULYÖNETİCİLERİNİN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİNE YÖNELİK YAKLAŞIMLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Teacher Opinions About School Managers 'Approach To Educational Technologies

Ramazan KULAK

Müdür Yardımcısı/Sınıf Öğretmeni, 19 Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Entitüsü, Eğitim Yönetimi Bölümü, Giresun /Türkiye
ORCID ID: 0000-0002-5226-445X

Mustafa ÖZBEK

Sınıf Öğretmeni, 19 Mayıs Üniversitesi, Amasya Eğitim Fakültesi , Sınıf Öğretmenliği Bölümü, Giresun/Türkiye
ORCID ID: 0000-0003-4007-5229

Hürmüz Gülay ILGAZ

Okulöncesi Öğretmeni, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Giresun Eğitim Fakültesi, Okulöncesi Öğretmenliği, Giresun/Türkiye
ORCID ID: 0000-0001-8517-1367

Cite As: Kulak, R.; Özbek, M. & Ilgaz, H.G. (2021). “Okulyöneticilerinin Eğitim Teknolojilerine Yönelik Yaklaşımlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri”, International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 7(48): 1704-1719.

ÖZET

Bu araştırma ile okullarda yöneticilerin bilgisayar teknolojisini kullanma konusundaki durumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu araştırmanın amacı, öğretmen görüşlerine göre okul yöneticilerinin teknolojiyi kullanma durumlarını tespit etmektir. Çalışma nitel çalışma türündedir. 2019-2020 eğitim öğretim yılında Giresun İli Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda çalışan 10 erkek ve 10 kadın olmak üzere toplamda 20 gönüllü öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcılar amaçlı örneklem yoluyla belirlenmiştir. Çalışmada elde edilen veriler nitel analiz yöntemleriyle incelenmiştir. Okul yöneticileri idari görevleri nedeniyle teknolojiyle aktif bir şekilde ilgilenmektedirler. İçinde bulunduğumuz teknoloji çağında sürekli değişen ve gelişen teknolojiye ayak uydurmak için okul yöneticileri sürekli tüm kurumlarla iletişim içindedirler. Okul paydaşlarının teknolojiye olan ihtiyaçları okul yöneticilerinin teknolojik olarak kendilerini geliştirmelerinin ve okula teknolojiyi kazandırmalarının gereklilik olduğu ortaya koyulmuştur. Okulların yöneticileri; okul siteleri, öğrencilerle, velilerle iletişim, sınıf içi ve sınıf dışı öğrenme ortamları, büro işleri daha pek çok durumlarda teknolojinin önemli bir araç olduğunun önemini farketmektedirler. İçinde bulunduğumuz çağda okul liderleri; hem kendilerinin hem de okul paydaşlarının teknolojiye ayak uydurmaları için ve son teknolojik araç-gereçlerin okulakazandırılması yönünde büyük bir çaba sarfettikleri sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Okul Paydaşları, Okul Yöneticisi

ABSTRACT

With this research, it has been done in order to determine the status of administrators in using computer technology in schools. The purpose of this research is to identify the situations in which school administrators use technology according to teacher opinions. The study is of the qualitative study type. In the 2019-2020 academic year, a total of 20 volunteer teachers, 10 male and 10 female, working at school affiliated to Giresun Provincial Directorate of National Education. Participants were determined by purposeful sampling. The data obtained in the study were examined by qualitative analysis methods. School administrators are actively involved in technology because of their administrative duties. In order to keep up with the constantly changing and developing technology in the age of technology in which we are located, school administrators are constantly in contact with all institutions. Needs of schools take holders for technology it has been established that it is necessary for school administrators to develop themselves technologically and to bring technology to the school. Administrators of schools; school sites, communication with students, parents, in-class and out-of-class learning environments, Office work in many cases recognize the importance of technology as an important tool. School leaders in the age we are in; it has been concluded that both they and the schools take holders have made a great effort to keep up with technology and to make the latest technological tools available to the school.

Keywords: Technology, School Stakeholders, School Administrator

1. GİRİŞ

Teknoloji, çağın ötesinde hızla gelişen ve yenilenen bir kavramdır. Tüm örgütler bu değişim ve gelişimden etkilenmektedir. Yaşamımızda olmazsa olmaz konuma gelen teknoloji okul örgütlerinde kaliteyi arttıracaktır. Okul örgütlerinde teknolojinin yaygınlaştırılması ve amacına uygun kullanılması, değişen ve gelişen teknolojiyi örgütlere kazandırılmasında okul yöneticilerine büyük sorumluluk düşmektedir. Okul yöneticileri teknolojik yenilikleri takip etmede ve kazanmada teknolojik lider olması gereken kişilerdir (Tanzer, 2004).

Dijital dönüşüm çağında örgütlere büyük bütçeler ayrılarak her imkana kavuşturulması tek başına yeterli olmamaktadır. Teknolojiye ayrılan kaynakların çok olması okul yöneticilerinin teknolojiye hazır olmadıkları ve etkili bir şekilde faydalanmadıkları tespit edilmiştir. Kaynakları temin etmek bu sıkıntıyı gidermemiştir. Yaşanan bu problemin sebebinin okul yöneticilerinin etkili bir teknoloji kullanma ve kullandırma durumlarıdır. (Gibson, 2001; aktaran Baybara, 2018).

Ülkemiz eğitim kurumları, teknolojiyi kullanma konusunda dünya geneline baktığımızda bazı ülkelerin gerisinde kalmıştır. Çağımız her yıl daha fazla teknolojiye zorunlu ihtiyaç duyarken okullarımız çağımızda olduğu görülmektedir (Özden, 2005). Okul girdileri olarak çalışanlar ve öğrenciler aldıkları eğitimlerle teknolojiyi hem kullanan hemde bilgi üretebilen yeteneklere kavuşurmuş vatandaşlar olmaları gerekmektedir (Şenel ve Gençoğlu, 2003).

Eğitim örgütlerinde teknolojinin tüm boyutlarıyla okul paydaşlarının hepsinde kullanılması ve yaygınlaştırılması bir gerekliliktir. Bu durumu sağlayacak olan da başta okul yöneticileri olması gerektiği kaçınılmaz bir gerekliliktir. Okullarda teknolojinin aktif ve entegre edilerek yaygınlaştırılması verimi ve kaliteyi arttıracaktır (Yıldırım, S. 2017).

Bu bağlamda, öğretmen görüşlerine göre okul yöneticilerinin teknolojiyi kullanma durumları araştırılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Okul yöneticilerinin teknoloji kullanma durumlarının incelenmesi ihtiyacı araştırmanın problem durumunu oluşturmaktadır. Bu problemin araştırılmasıyla eğitim örgütlerinde lider durumda olan okul yöneticilerinin teknolojiyi kullanma durumları ortaya çıkarılarak ülkemiz eğitim sürecine katkı sağlayacağına inanılmaktadır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim Kurumlarında Yönetim Süreci

Yönetim süreci, tanımlanan hedeflerin gerçekleştirilmesi için yapılan iş ve işlemleri ifade etmektedir. Bu sürecin alt fonksiyonları bulunmaktadır. Birden farklı fonksiyon sıralamaları mevcut olsa da, en genel olarak; planlama, örgütlenme, emir verme, eş güdümlenme ve denetleme olarak bilinmektedir (Paşaoğlu, 2013: 5; Boztuğ vd., 2015: 13). Bazı durumlarda bu fonksiyonları ayırmadan bir bütün olarak görebilmeyi ve kavramsal, teknik, etkileşimsel ve geleneksel yapıların bütünü bir arada görmek gerekmektedir. Fayol'un sınıflandırmasına göre unsurları incelemek gerekmektedir (Boztuğ vd., 2015: 13)

2.1.1. Karar Verme Süreci

Etkili ve yerinde bir karar vermek için yönetim süreçlerinde bu aşama oldukça önem taşımaktadır. Okulların karar alma süreci incelendiğinde, öncelikle yapılacak olan işlem okullarda uygulanmakta olan yönetim süreçlerini etkileyen faktörleri birer birer karar süreci olarak düşünerek ele almak olarak söyleyebiliriz. Bu faktörler iç ve dış olmak üzere iki grupta sınıflandırılmaktadır. (Altun, 2004: 51) İç öğeler, okulda çalışan tüm personel, eğitim-öğretim süreçleri girdiler ve çıktılar oluşturmaktadır. Dış öğeleri sayacak olursak aileler, okul çevresi, okulun üst yönetimleri, coğrafi ve ekonomik yapılar olarak sayılmaktadır. Yönetim süreçlerinin ilk basamağını oluşturan karar verme sürecinde en önemli faktör karar alırken karara katılma olgusunun gerçekleştirilmesidir. (Boztuğ vd., 2015: 14).

2.1.2. Planlama

İleriyi görerek işlerin düzene kurulmasına planlama denmektedir. Yönetim süreçlerine bakıldığında da yönetimin ileriyi görerek kendilerine hedefler belirlemesi planlamanın önemini ortaya koymaktadır. Planlama sürecinin incelenmesinde ve ne ölçüde amaca hizmet ettiğinin değerlendirilmesinde planlar kapsamında beraberlik, devamlılık, esneklik ve doğruluk şartlarının yerine getirilmesi örgütler için çok önemlidir. (Ertürk, 2000: 16). Eğitim kurumlarında yapılan planlara bakıldığında planların günlük, haftalık, aylık ve yıllık gibi uzun dönemli planları da kapsadığını görebiliriz. Planlamanın aşamaları ise, hedefi saptama, hedefi tanıma, uygulama seçenekleri arama, kararlaştırma, planı yazma ve değerlendirme olarak gerçekleştirilmektedir (Boztuğ vd., 2015: 15).

2.1.3. Örgütlenme

Örgütlenme, madde ve insan kaynaklarının bütünleştirilerek aralarında bağ oluşması ve ortak bir amaca yönelik hareket etmesinin sağlanmasıdır. Diğer bir ifade ile örgütlenme mevcut kaynakların etkili ve sistemli bir biçimde eşgüdümленerek kurumdaki çalışanların sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için güçlendirme faaliyetlerinin tümü kapsamaktadır. Bu anlamda bakıldığında personellerin sorumlulukları açık ve net bir şekilde ortaya konulur ve buna uygun yöntemler, metodlar ve araç gereçler belirlenir (Öztaş, 2010: 11).

2.1.4. Denetim

Örgütlerde yapılan iş ve işlemlerin belirlenen amaçlara ulaşip ulaşmadığı, süreç içinde yapılanların amaca hizmet edip etmediği denetim ile tespit edilmektedir. Bu doğrultuda belirlenen sorunlar daha iyi sonuçlar almak için önlemler alınarak örgütlerin gelişimlerini gerçekleştirilmektedir (Boztaş vd., 2015: 19). Eğitim kurumlarında denetime bakıldığında, denetim faaliyeti üç düzeyde yapılmaktadır. Bunlar, okul müdürü, üst yönetimler ve yönetim müfettişleriyle en üst seviyede milli eğitim bakanlığı aracılığıyla yapılmaktadır (Demirkasimoğlu, 2011: 26).

Yönetim süreçlerine değindikten sonra teknoloji ve eğitim ilişkisine göz atmak gerekmektedir.

2.2. Bilgisayar Teknolojileri

Çağımızda modern okulun donatılmasında okullardaki bilişim teknolojilerinin durumu, bilişim teknolojilerini çalışanların kullanma yeterliliği ile verilen eğitimin kalitesi önemli bir olgu olarak görülmektedir. Okul müdürleri teknolojileri kullanma durumları okul işlerinde ve okul başarısını artırmada çok önemli husus olarak bakılmaktadır. Bu anlamda okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini kullanma durumlarının yüksek olması yöneticilik tutumlarını ve meslek doyumlarını da etkilemektedir. Bilgisayar teknolojileri dijital çağda okul toplumunu oluşturan herkese yeni fırsatlar sunmakta, merak uyandırmakta ve öğrenme ortamlarını değiştirmektedir (Aytaç, 2006).

Teknolojinin, günümüz yaşantılarında vazgeçilmez derecede etkili hale gelmesi ve çağın gerekliliği olması, toplum olarak herkesin teknolojiyi etkili bir şekilde kullanması, teknolojiye hazır olması önemlidir. Başka bir açıdan bakıldığında ekonomik ve gelişmişlik bakımından ileri durumda olan uluslar bilgisayar teknolojilerinde de çok daha ileri düzeydedirler (Tuna ve Özsoy, 2003).

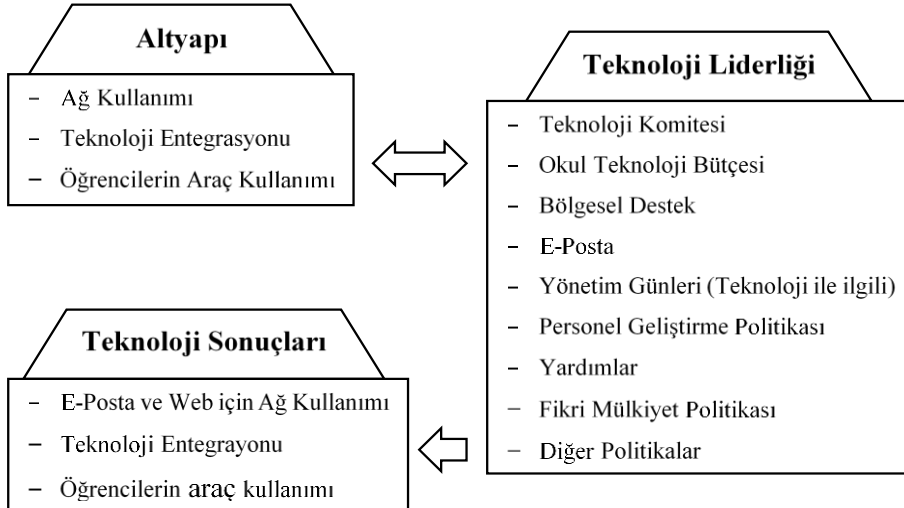
Okul yöneticileri gerek okul eğitiminde gerekse okul yönetiminde teknolojiye yararlanmakta ve okul yönetimine katkısına önem vermektedirler. Yönetim süreçlerinde teknolojik donanım eksiklikleri ve bilgi yetersizlikleri olduğu bu sorunun ise aşılması için yönetim süreçlerinin daha dinamik ve aktif işletilerek aşılabileceği bilinmektedir. Okullara teknolojinin kurulması ve teknolojik donanıma kavuşturulması eğitim açısından gereklidir (Yılmaz, 2010).

2.3. Teknoloji ve Eğitim

İçinde bulunduğumuz çağda eğitim ülkelerden okullardan bağımsız ve evrensel duruma gelmiştir. Teknolojinin barındırdığı geniş ve uçsuz bucaksız yapısı bu durumu daha da kolaylaştırmış ve evrenselleştirmiştir. Bu durumdan dolayı teknolojinin eğitim-öğretimde kullanılmasının çok fazla yararlılıkları vardır. Bu yararlılıklar; öğrenci de kendine güven sağlaması, güvenli bir öğrenme ortamının sağlanması, anında dönüt alınabilmesi, öğrencinin ihtiyaçlarına cevap vermesi, bireysel öğretimle başarıyı artırması, yazılım donanımında kolay müdahaleler yapılabilmesi, zengin kaynaklara zaman kaybetmeden hızlı ve birincil ulaştırılması, yeni öğretim modellerini gibi fırsatlar yaratmasıdır (Rıza, 2001).

Bunlar ve daha pek çok faydalarından dolayı teknolojinin tüm eğitim-öğretim sürecinde okullarda, sınıflarda, idare işlerinde, iletişimde ders dışı faaliyetlerde yoğun bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Bu durumda teknolojilerin eğitimde vazgeçilmez hale gelmesine, internetin varlığı ile de eğitime fırsatlar sunmaktadır. Akıl almaz derecede gelişen ve ilerleyen teknolojinin sanal bir bilgi dünyası haline gelmesi tüm örgütlere hizmet etmesi demektir (Rıza, 2001).

Kurumlarda teknolojik gelişmeler çevrim içi sanal ortamlarda eğitim sürdürülmesini, farklı platformlarda gelişmeleri de beraberinde getirmektedir. 21. Yy da eğitimde meydana gelen değişimler, teknolojiye yaşanan gelişmeler ülke olarak uluslarca eğitim sistemini teknolojiye uyumlu hale getirmeyi önemsemektedir. Geleneksel öğretim sistemlerinin yerine modern ve teknolojiyle donatılmış eğitim ortamlarını gerekli kılmaktadır. Okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler yeni dünya düzenine, sanal bilgi alemine ayak uydurmak durumundadırlar. Okullaşmanın hızla artması ve yeni yaklaşımları artması bireysel farklılıklara göre eğitim zorunlu kılmıştır. Bundan dolayı teknolojinin eğitimde kullanılması ihtiyacı vazgeçilmez hale gelmiştir (Alkan, 1998).

Şekil 1. Teknoloji Liderliği Modeli (Anderson ve Dexter, 2005: 59; aktaran Bostancı, 2010: 35)

2.4. Okul Yöneticileri ve Teknolojik Yeterlilikleri

Okul yönetici ve teknoloji arasında önemli bir bağ bulunmaktadır. Bu bakımdan okul yöneticileri; okul eğitimci ve eğitim görenlerin teknolojinin öğrenimi, kullanımı ve teknolojiyi en iyi şekilde eğitimde ve okul örgütünde kullanmalarını sağlama yeteneklerinin bulunması gerekmektedir (Bostancı, 2010: 28). Küreselleşen dünyadaki hızlı gelişmeler ve yenilikler sürekli devam etmekte olup buna paralel olarak da okul yöneticilerinin rolleri de değişmesi gerekmektedir. Okul yöneticilerinin değişen rolleri içinde özellikle teknolojik liderlik rolleri de değişmesi önemlidir. Okul yöneticilerinin teknolojik yeni sorumluluklarını yerine getirebilmeleri içinde teknolojiyi her anlamda kullanabilmeleri gerekmektedir (Akbaba Altun, 2004).

Eğitim liderleri okul toplumuna yardımcı olmak ve ayak uydurabilmek, bireyleri iyiyetiştirebilmek için yeterliliklerinin içine teknolojik liderliğide almalıdırlar. Teknoloji lideri; teknolojiyi okul ömrüne uyumlaştıran ve eşgüdülme yeterlilikte olmalıdır. Bu bağlamda teknoloji lideri, okul paydaşlarını teknoloji konusunda harekete geçiren ve kendisinin de bu alanda yetiştiren kişidir (Tanzer, 2004).

Mevcut araştırmalara göre, okul yöneticilerinin teknolojiyi kullanma da lider olabilme durumları değerlendirildiğinde teknolojinin etkin kullanılmalarının gereklilik olduğu görüşleri ön plana çıkmaktadır. Dolayısıyla, yöneticilerin kurumlarında çalışanlarına etkin bir şekilde teknolojiyi kullanmalarını sağlamaları gerekmektedir. Aynı zamanda okul yöneticileri de teknolojiyi tüm örgüt üyelerinde daha iyi kullanabilecek düzeyde teknolojik lider olması gerektiği kaçınılmazdır (Cantürk ve Aksu, 2017).

Teknolojinin planlanlı bir biçimde kullanılması ve eğitimle bütünleşmesi, gelişimler için ihtiyaç duyulan alt yapının kurgulanması, eğitim faktörlerinin mesleki bakımdan güçlendirilmesi, destek hizmetlerinin sunumu kapsamında değerlendirilebilmektedir (Demirsoy, 2016).

Teknoloji lideri durumuna gelmiş yöneticiler, var olan öğretim sınıtlarında anında çözümler üreten ve problemleri değerlendiren yöntemleri her açıdan güçlü ve olumlu sonuçlara ulaşabilen yetenektedirler (Durnalı, 2018). Okul Müdürleri teknolojik liderlik yeterliliklerinin gelişmiş olması içinde bulunduğu okul toplumunu da etkileyecek durumda olmasıdır. Teknolojik liderlik yeterliliklerinin tespit edilmesinde NETS-A standartlarından yararlanılmaktadır (Sağbaş, 2019).

Bu bağlamda okul yöneticileri teknolojik lider olarak okullarda teknolojiyi öncelikle bir lider olarak kendileri kullanmalı ve örgütsel performanslarını artırma yönünde çaba göstermelidirler. Bu durum da teknolojik lider olmakla sağlanabilir. Okul yöneticileri okulu çive dışında teknolojiyi çok iyi kullanacak duruma gelirse eğitim-öğretim niteliği ve çalışanların yeterlilikleri artacaktır. Yöneticiler, sınıflarda bilgisayar teknolojilerinin kullanımında öğretmenleri güdüleyen, onlara bu konuda model olan ve teknolojiden nasıl yararlanacaklarını bilen kişilerdir (Benedetto, 2006, akt; Tanzer 2004).

Okul yöneticilerinin teknolojiyi kullanma konusunda; teknolojinin temel unsurlarını bilmesi teknolojik yazılım ve donanımları anlaması, teknolojinin okulun her alanında herkes tarafından kullanılması için çaba göstermesi ve kaynak olması kaçınılmaz bir gereklilik haline gelmiştir (Başaran, 1994; Turan, 2002).

2.4.1. Okul Yönetiminde Teknolojinin Kullanım Alanları

Okul yöneticileri kurumlarda örgütlerin amaçlarını gerçekleştirmek için hem kendini hem çalışanları güdüleyen ve koordine eden kişidir. Diğer bir tanım ise okul yöneticileri iletişim, ortak amaç ve etkinliklerde tüm imkanları başarıya örgütleyen kişidir. Bu anlamda yönetici teknoloji kullanma ve kullanım alanlarına yetkin olması gerekmektedir (Başar, 2000).

Eğitim yönetiminin en önemli etkileyicilerinden olan yöneticiler okulların başarısında ve gelişmesinde, çağa ayak uydurmasında teknolojik rolleri çok büyüktür. Okul yöneticileri teknolojiyi kullanım konusunda hassas olmalı, bilişim teknolojileriyle okullarını donatmalıdır. Bilişim teknolojilerinin faydalarına inanmaları ve aktif bir şekilde kullanmaları ve kullandırmaları, okulun amaçlarını ve vizyonunu geliştirmede en önemli unsurdurlar (Ağar, 2009).

Okul Müdürleri okullarda bilgisayar teknolojileriyle yürütülebilecek pek çok görevler üstlenmişlerdir. Personel işleri; devam devamsızlık, özlük, maaşlar, personel dosyaları, görev dağılımları, sertifika/diploma kayıtları, sağlık/Özlük kayıtları gibi. Yine öğrenci işleri, mali işler, taşınır taşınmazlarla yapılacak işler, büro işleri, kütüphane işleri olarak sayılabilir. Bütün bunların aktif bir şekilde yürütülmesinde okul yöneticilerinin teknolojik donanıma sahip olması gerekir (Turan, 2002).

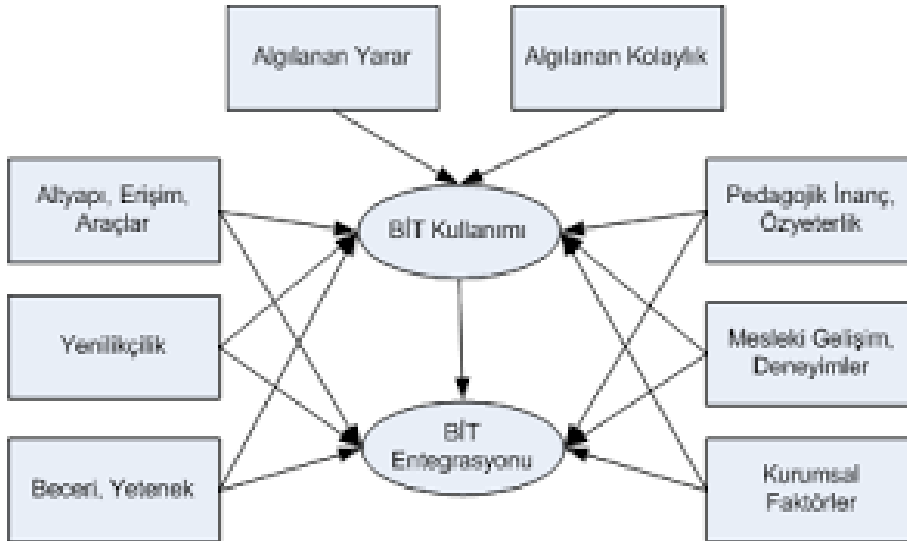

Şekil 2. Bilişim Teknolojileri öğretmeninden beklenenler (Topu ve Göktaş, 2012)

2.5. Teknolojinin Eğitime Entegrasyonu

Eğitim sürecinde teknoloji, tüm teknolojik araçlarla eğitim öğretim sürecinin güçlendirilmesidir. İçinde bulunduğumuz çağda her geçen yıl teknolojik değişimler ve teknoloji kullanma gerekliliği artmaktadır. Bu bağlamda yenilenen ve gelişen teknolojinin eğitim ortamlarına aktarılması olmazsa olmaz bir öneme sahiptir. Okul yöneticilerinin teknolojiyi aktif ve etkin kullanmaları öğrenme ortamlarında öğrencilerin öğrenmesine üst düzeyde katkı sağlayacaktır (Yavaş, 2019).

Teknoloji çağına ayak uyduracak ve teknolojinin imkanlarından en üst düzeyde yararlanabilecek öğrenciler yetiştirebilmek için öncelikle kurum liderlerinin ve eğitimcilerin bu konuda donanıma sahip olmaları büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda eğitimde teknolojinin süreçlerini bilmek ve eğitime entegre etmek eğitimde teknoloji yönetiminin önemli bir kısmını oluşturmaktadır (Bostancı, 2010)

Şekil 3. Teknolojinin Eğitime Entegrasyonu (Ajzen,1991; aktm: Bostancı, 2004)

Öğrenciler, okulda ve okul dışı etkinliklerinde sadece ev ödevleri, projeler bağlamında teknolojiyi kullanırlarsa bu en alt düzeyde entegrasyon olur; şayet öğrenciler, öğretmenler ve okul yönetimi sınıf içi sınıf dışı ve okulun tüm alanlarında teknolojiye faydalanırlarsa bu yüksek seviyede entegrasyon olur. Bu doğrultu da bakıldığında her alanda bilişim çağında yaşadığımız dönemde teknolojiyi eğitime entegre etmemek çok büyük eksikliklerdir. Okul yönetiminden başlayarak tüm paydaşların teknolojinin eğitime entegre edilmesinde büyük payı vardır. Teknolojinin eğitimde gerekliliğini ortaya koymak için teknolojinin fırsatlarını ve okul toplumunun ihtiyaçlarını en önemlisi de eğitimde fırsat eşitliğini sağlamanın gerekliliğini teknolojik lider olarak okul yönetiminin bilmesi gerekliliktir (Alkan, 1991).

Bununla birlikte sınıfta teknolojinin kullanılmasını sağlamak için başta okul yöneticilerinin teknolojiyi iyi derece kullanmaları ve tüm paydaşlarla birlikte bunun önemini farketmeleri için işbirliği yapmaları gerekmektedir (Yıldırım, 2017). Teknolojinin okullara uyarlanması bir bakıma eğitim-öğretimin dört duvarı aşarak dünyaya açılması anlamına da bağımsızlaşması demektir. Böylece gerçekleşecek olan öncelikle okul yönetiminde ve devamında okul paydaşlarında meydana gelecek değişimler teknolojinin entegrasyonu ile sağlanabilecektir. Eğitim Teknolojisi, Türkiye'de de son yıllarda teknolojinin eğitimde kullanılması konusu sürekli gündeme gelmektedir. Diğer ülkelere literatürden yapılan araştırmalarda ilk defa 1960'ların ilk yıllarında ABD'de de giren, teknolojinin eğitime uyarlanması sonraları tüm ülkelere yayıldığı görülmektedir. Bu bağlamda eğitim teknolojisinin eğitime aktarılması için okul yönetim ve paydaşları, araç gereçler ve yöntemler bir bütün olarak ele alınması gerekmektedir. (Ergin,1988).

Ülkemizde teknolojinin kullanımına bakıldığında 1970 lerle beraber kalkınma planlarında eğitimde radyo ve televizyon kullanılması vurgulanmış, daha sonraları yaygın ve yükseköğretim için 2.bir kanal açılmasından bahsedilmiştir. Günümüze kadar hızla gelişip değişen teknolojinin ülkemizde eğitimde kullanılması Milli Eğitim Bakanlığı Müfredat Laboratuvar Okulu (MLO), İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Yönetim Bilgi Sistemi (İLSİS) ve Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi (MEBSİS), Fatih projeleri ve *EBA olarak daha pek çok alanda gelişme göstermiştir (Aksoy, 2003).*

2.6. İlgili Araştırmalar

Türkiye'de özellikle eğitim yönetimi disiplininde çalışılmış teknolojik yeterlilikler konusuna ilişkin makale ve tezlerde; bazı araştırmalarda hem yöneticilerin bazılarında ise sadece öğretmenlerin görüşlerine göre farklı kademelerdeki okul yöneticilerine ilişkin teknolojik yeterlilik boyutlarında çalışmalar olduğu tespit edilmiştir. Bunlardan bazıları; İlk ve ortaokul öğretmenlerinin görüşlerine göre okul yöneticilerinin teknoloji liderliği (Irmak, 2015), okul müdürü ve öğretmenlerinin görüşlerine göre ilköğretim okullarında görev yapan müdürlerin teknolojik yeterlilikleri (Ölçek, 2014), bilişim teknolojisi öğretmenlerinin görüşlerine göre okul yöneticilerinin teknolojik liderlik becerisi (Ergür, 2014), okul müdürü görüşlerine göre ortaöğretim yöneticilerinin teknoloji liderliği öz-yeterlik algısı (Gültekin, 2013), Okul müdürleri ve öğretmenlere göre bilgi toplumuna geçiş sürecinde okul yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterliği (Görgülü, 2013) ve meslekî ve teknik öğretim okullarında görevli eğitim yöneticisi ve öğretmen görüşlerine göre meslekî ve teknik öğretim okulu yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlikleri (Tanzer, 2004) çalışmaları; teknolojinin eğitim

kurumlarında yöneticiler üzerinde ki etkisini araştıran çalışmalardır.Bu bağlamda, literatürde faydalı bir çalışmanın olması için, eğitim kurumlarında öğretmenlerin ve okul örgütünün teknolojik yeterliliğinde okul müdürlerinin teknolojiye yaklaşımlarının özümlemesi gerekliliği literatürde mevcuttur. Bu anlamda, bu çalışmada; 2019-2020 eğitim öğretim yılında Giresun İlinde okullarda çalışan öğretmenlerin görüşlerine göre; okul müdürlerinin teknolojiye yaklaşımlarını tespit etmek amaçlanmıştı.

2.7. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okullardagörev yapan okul yöneticilerinin teknoloji kullanma durumlarını ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada incelenen problemler şunlardır:

1. Okul müdürünüzün teknolojiyi kullanma durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?
2. Okul müdürünüzün, eğitim öğretim sürecinde ihtiyacınız olan bilgi teknolojilerinin teminini sağlama ve hazır hale getirme durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir? (donanım ve yazılımların temini, kurulumu, güncellenmesi ve yükseltilmesi).
3. Okul müdürünüzün başarıya ulaşmada teknolojik araç-gereçleri kullanmanızı teşvik etmesine ilişkin görüşleriniz nelerdir?
4. Okul Müdürünüzün okul-evre iletişiminde teknolojiyi kullanma ve kullandırma durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?
5. Sizce eğitim yöneticilerinin teknolojiyi daha etkin kullanımı için neler yapılmalı?

3. ARAşTIRMANIN YÖNTEMİ

Öğretmen görüşlerine göre yöneticilerin teknolojik durumlarını ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma nitel araştırma yöntemi niteliğindedir. Yarı yapılandırılmış görüşme formuna göre öğretmen görüşlerine başvurulmuştur. Bu araştırmada, araştırmanın yürütüldüğü okullar örnekleminin evreni temsil eder nitelikte olduğu varsayılmıştır. Araştırma nitel araştırmalarda çokça kullanılan olgubilim deseniyle yapılmıştır. Çalışmada okul yöneticilerinin okullarda teknolojiyi kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu konuya ilişkin görüşlerini açığa çıkarabilmek için olgubilim deseni tercih edilmiştir. Olgubilim, olayın içinde bulunan ve olguları birebir yaşayan insanların deneyimlerini derinlemesine anlamamıza yardımcı olan bir araştırma desendir. Bu araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formları ise insanları anlama ve anlamlandırma da nitel araştırmaların önemli bir gücü olmasıdır. Bu gerçekliğe dayalı olarak son yıllarda nitel araştırmalarla ilgili yarı yapılandırılmış formlar daha çok tercih edilmektedir (Kocabıyık, 2016, s.55)

3.1. Çalışma Grubu

Bu alışma; 2019-2020 eğitim öğretim yılında Giresun ili Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okullarda görev yapan sınıf öğretmenleri ve branş öğretmenleri ve müdür yardımcılılarıyla sınırlıdır.

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada kullanılacak olan yarı yapılandırılmış görüşme formunun verilen cevapların gerçeği ortaya koyacağı dşenülmektedir. Nitel araştırmalarıda katılımcılar çoğunlukla amaçlı örnekleme tekniğiyle belirlenmektedir. Bu araştırmanın katılımcıları da amaçlı örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Amaçlı örnekleme türlerinden birisi olan ölçüt örnekleme göre katılımcılar belirlenmiştir. Ölçüt olarak da Mesleki kıdem ve İlkokul kademesi çalışanları baz alınmıştır. Çalışma yapılan kurumların tüm evreni temsil edecek nitelikte olduğu varsayılmıştır. Verilen öğretmen cevapları için de aynı doğrultuda tüm öğretmenleri temsil eder nitelikte olduğu varsayılmıştır.

Araştırmaya katılan katılımcılara ait bilgiler tabloda verilmiştir;

Tablo 1. Katılımcıların Bilgileri

Katılımcı Kodu	Cinsiyeti	Yaşı	Eğitim Durumu	Branşı	Mesleki Kıdem
K1	Kadın	25	Lisans	İngilizce	2 Yıl
K2	Erkek	30	Lisans	Sınıf Öğretmeni	8 Yıl
K3	Kadın	32	Yüksek Lisans	Sınıf Öğretmeni	7 Yıl
K4	Erkek	40	Lisans	Din Kül.Ahl.Bil.	12 Yıl
K5	Erkek	45	Lisans	Sınıf Öğretmeni	19 Yıl
K6	Erkek	51	Lisans	Sınıf Öğretmeni	21 Yıl
K7	Kadın	38	Lisans	İngilizce	9 Yıl
K8	Kadın	26	Lisans	PDR	5 Yıl

K9	Kadın	27	Lisans	PDR	4 Yıl
K10	Kadın	48	Lisans	Müdür Yardımcısı Sınıf Öğretmeni	21 Yıl
K11	Kadın	35	Yüksek Lisans	Okul Öncesi	14 Yıl
K12	Erkek	32	Lisans	Sınıf Öğretmeni	6Yıl
K13	Kadın	27	Lisans	İngilizce	5yıl
K14	Erkek	43	Yüksek Lisans	Sınıf Öğretmeni	20yıl
K15	Kadın	39	Lisans	Sınıf Öğretmeni	17yıl
K16	Erkek	29	Lisans	İngilizce	7yıl
K17	Erkek	45	Lisans	Müdür Yardımcısı Sınıf Öğretmeni	23yıl
K18	Erkek	54	Lisans	Din Kül.Ahl.Bil.	26yıl
K19	Kadın	26	Lisans	Sınıf Öğretmeni	3 yıl
K20	Erkek	33	Lisans	Sınıf Öğretmeni	8yıl

3.2. Veri Toplanması

Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formunun soruları katılımcılara yöneltilerek elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda 5 adet soru uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Görüşmeler Covid -19 salgını nedeniyle çevrimiçi araçlarla sağlanmıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Çalışma okul yöneticilerinin teknoloji kullanma durumları konusunda görüşleri nitel veri analizine göre analiz edilmiştir. Yapılan görüşme cevaplarının analizi betimlenerek okul yöneticilerinin teknolojiyi kullanma durumları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Nitel araştırma, bilgiye tümevarım yöntemini kullanarak ulaşılmaya çalışmaktadır. Bu anlayışın gelişmesinde en önemli katkı Glaser ve Strauss'tan gelmiştir. Nitel veri analizi, araştırmacının verileri düzenlediği, analiz birimlerine ayırdığı, sentezlediği, ortaya çıkardığı, önemli değişkenleri keşfettiği ve hangi bilgileri rapora yansıtacağına karar verdiği bir süreçtir (Bogdan ve Biklen, 1992).

3.4. Sınırlılıklar

Bu çalışma; 2019-2020 eğitim öğretim yılında araştırmaya katılan öğretmenlerle sınırlıdır.

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde görüşmelerden elde edilen veriler incelenerek ulaşılan bulgular ortaya konulmuştur. Araştırmanın sorularına paralel olacak şekilde görüşmeye katılan öğretmenlerin görüşlerinden meydana gelen bilgiler temalar halinde gruplanarak tablolastırılmış bulgulara ve bu bulguların yorumlarına yer verilmiştir.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci problemi “Okul müdürünüzün teknolojiyi kullanma durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?” şeklindedir. Bu probleme ilişkin öğretmen görüşleri Tablo 2 ‘de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen Görüşleri

Yöneticimiz teknolojiyi kullanma konusunda yetersiz	n
Okul müdürüm teknolojiye karşı ilgisizdir, soğuktur. Teknolojiyi hiç kullanamamaktadır	5
Teknolojiyi kullandığımı hiç görmedim, işlerini müdür yardımcısına yaptırır	1
Yöneticimiz teknolojiyi temel seviyede kullanabilir	n
Genelde temel bilgisayar kullanımını yapabilmektedir. İleri seviye teknolojik kullanımı zayıftır	4
Teknolojik araç gereçleri kullanma konusunda yeterli değil. Sadece WhatsApp vb. uygulamaları kullanabilmektedir.	2
.Yöneticimiz teknolojiyi iyi derecede kullanır	n
Müdürümüz yeniliklere açık birisidir. Okulda gerekli olan tüm programları kullanabilmektedir	5
Müdürümüz teknolojiye açık birisi olmakla birlikte e-twinning projeleri ve benzeri projelerde gerekli olan tüm web2 araçlarını kullanabilmektedir	3

Tablo 2 incelendiğinde araştırmanın ilk sorusu “Okul müdürünüzün teknolojiyi kullanma durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?” şeklindedir. Verilen cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin 5’i okul müdürlerinin teknolojiyi hiç kullanmadıklarını, 5’i, 1 öğretmen ise okul yöneticilerinin teknolojiyi kullanmayıp işleri müdür yardımcısına yaptırdığını, 8 öğretmen okul müdürlerinin teknolojik araç gereçleri yeterli düzeyde kullanabildiklerini ifade etmişlerdir ve 6 öğretmende okul yöneticilerinin temel seviyede teknoloji kullanabildiklerini ifade etmişlerdir. 1.soruya ilişkin öğretmen görüşleri:

K1, “Okul müdürüm teknolojiye karşı soğuk davranıyor, kullanmaya çok sıcak bakmıyor hatta hiç kullanmayı denemiyor” K2, “Teknolojiyi kullandığını hiç görmedim lakin teknolojik işlerin birçoğunu müdür yardımcılara yaptırdığını biliyorum.” K3, “ Okul Müdürümüzün teknolojik gelişmelerden oldukça haberdar olduğunu, sürekli gelişmeleri takip ederek okula kazandırmaya çalıştığını görüyorum.” K4, “Çevrimiçi araçları güzel kullanmakta ancak bilgisayar vb teknolojilere çok yabancı birisidir.” K5, “Genelde temel bilgisayar kullanımını yapabilmektedir. İleri seviye teknolojik kullanımı zayıftır.” K6, “Okul müdürümüz hem kendi iyi kullanmakta hemde çalışanlara kullanmayı önermektedir.” K7, “Müdürümüz yeniliklere açık birisidir. Okulda gerekli olan tüm programları kullanabilmektedir.” K8, “ Sadece birkaç ofis programı kullanabilmektedir, bunların dışında bilgisayarla pek haşır neşir değildir.” K9, “Müdürümüz teknolojiye açık birisi olmakla birlikte e-twinning projeleri ve benzeri projelerde gerekli olan tüm web2 araçlarını kullanabilmektedir.” K10, “Sadece kendine gerekli olduğu kadar kullanmaktadır.” K11, “Teknolojiyi kullanma konusunda çok yetersiz olduğunun farkındayım.” K12, “Öğrenmeye açık birisidir bizlerden daha iyi kullanabilmektedir.”K13,“Teknoloji konusunda Kendi ihtiyaçlarımdahi yapamayacak durumda olduğumu söyleyebilirim.” K14, “Teknolojiye çok uzak. Kendisi normal yazıları bile neredeyse elinde yazar.” K15,“Kişisel anlamda teknolojik araç gereç kullanımı noktasında bir takım eksiklikleri olduğu söylenebilir.” K16, “Müdürüm yeniliklere kapalı bir insandır. Teknolojiye karşıdır ve bilmez, kullanmaz.” K17, “Teknolojik gelişmeleri takip ettiğini ve 10 yıllık bir öğretmen olarak iyi derecede kullandığını düşünüyorum.” K18,“Müdürüm özel okul deneyimi olan, kendini geliştirmiş ve geliştirmeye açık biri olduğu için teknolojiyi etkin kullanabilmektedir.”K19, “Müdürüm genç ve teknolojiyle bizlerden daha çok haşır neşirdir. Kendisini örnek alıyorum.”K20, “Sadece bilgisayardan klasik office programlarını kullanabilmektedir. Onun dışında teknolojik bir araç gereç ya da program kullanamıyor.” biçiminde ifade edilmiştir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci problemi “Okul müdürünüzün, eğitim öğretim sürecinde ihtiyacınız olan bilgi teknolojilerinin teminini sağlama ve hazır hale getirme durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir? (donanım ve yazılımların temini, kurulumu, güncellenmesi ve yükseltilmesi).” şeklindedir. Bu probleme İlişkin öğretmen görüşleri Tablo 3 ‘de verilmiştir.

Tablo 3. Probleme İlişkin Öğretmen Görüşleri

Yöneticimiz teknolojiyi yaygınlaştırma, temin etme konusunda çaba sarfetmektedir	n
Hemen hemen tüm ihtiyaçlarımız karşılanmaktadır	4
Müdürümüz ihtiyaçları karşılama konusunda öğrenciye destek olacak ve gelişimini sağlayacak her türlü desteği vermeye hazırdır	4
Yöneticimiz teknolojiyi yaygınlaştırma konusunda başkalarından yardım almaktadır	n
Bu konularda bilgi sahibi değil. Okulda öğrenci ve öğretmenlerin ihtiyaç duyduğu tüm teknolojilerin temini için bilgi işlem departmanından destek almaktadır	3
Okulumuzda ihtiyaç durumunda teknoloji den anlayan öğretmenleri, teknolojik uzmanları bizlere yardımcı olmaları için yönlendirir	2
Yöneticimiz tamamen serbest bırakmıştır kendi çabalarımızla teknolojiyi entegre ediyoruz. Yöneticimiz hiç çaba göstermemektedir	n
Tüm eksikliklerimizi biz öğretmenlerimiz temin etmemiz gerekiyor	4
Okul müdürümün bu konuda bir çaba sarf ettiğini hiç görmedim	3

Tablo 3 incelendiğinde araştırmanın ikinci sorusu “Okul müdürünüzün, eğitim öğretim sürecinde ihtiyacınız olan bilgi teknolojilerinin teminini sağlama ve hazır hale getirme durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir? (donanım ve yazılımların temini, kurulumu, güncellenmesi ve yükseltilmesi)” şeklindedir. Soruya verilen cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin 8’i okul müdürlerinin teknolojiyiyaygınlaştırma konusunda çaba sarfettiklerini, 5’ibu konuda her hangi bir uğraşlarını görmediklerini, kendiçabalarıyla teknolojiyi sınıflarına kazandırmaya çalıştıklarını, 7’si ise bu konuda müdürün kendilerini başka kaynaklardan yardım, destek alamaları konusunda yönlendirdiğini, kendisinin konuda tecrübesiz olduğunu söylemişlerdir. Bu konuda öğretmen görüşleri:

K1,“Eski kuşak bir müdür olduğu için teknolojiyi kazandırmaya geliştirme uğraşmamaktadır.” K2, “Gerek okulda gerekse sınıflarda teknolojiyi kazandırma konusunda ve bizleri teşvik etme konuda herhangi bir eylemini görmedim” K3, “Okul müdürümüz gayet teknolojik gelişmelere açık ve okula kazandırma ve bizleri teşvik etme konusunda iyidir” K4, “Teknolojiyle fazla alakası olmamakla birlikte bizleride bu konuda teşvik etmemektedir.” K5, “Müdürümüz kendisi teknolojiye yabancı olmasına rağmen bizleri teşvik etmekte

okula gelişmeleri kazandırmaktadır.” K6, “Kendisi çok iyi kullanmakta bizlerin eksikliklerini bilmekte ve teknolojik eksiklikleri gidermeye çalışmaktadır.” K7, “Bizleri teknolojiye güdülemekte ve elinden gelenleri yapmaktadır.” K8, “Bizi kendi halimize bıraktı biz kendi imkanlarımız ile teknolojiyi sınıflarımıza kazandırmaktayız.” K9, “Müdürümüz tüm yeniliklerden bizleri anında haberdar etmekte ve okula aktarmaktadır.” K10, “Okul müdürümüz kendine yetecek kadar yaygınlaştırır gereksiz olduğunu düşünerek gelişmeleri takip etmez.” K11, “Bizleri teknoloji konusunda cesaretlendirir ancak kendisi çok fazla kullanmaz” K12, “Derslerimizde teknolojiyi kullanmamız konusunda sürekli teşvik eder ve bizleri bu konudaki seminer kurslara yönlendirir ve okula son modellerini, kazandırmak için okul-aile birliğiyle birlikte çalışırlar.” K13, “Şu ana kadar bu konuda yapılan bir çalışma olmadı. Tamamen kendi inisiyatifim ve ihtiyaçlarım doğrultusunda eksiklerimi tamamliyorum.” K14, “Hiç uğraş vermemektedir. X kuşağı müdürlerin çoğunluğu zaten teknolojiden anlamıyorlar.” K15, “Okulumuzda ihtiyaç durumunda teknolojiden anlayan öğretmenleri bizlere yardımcı olmaları için yönlendirir. Sınıflarda akıllı tahtalar mevcut, yazıcı ve fotokopi makineleri genelde bozuluyor bunu da genelde okulun müdür yardımcısı düzeltiyor.” K16, ‘Bu konularda bilgi sahibi değil. Okulda öğrenci ve öğretmenlerin ihtiyaç duyduğu tüm teknolojilerin temini için bilgi işlem departmanından destek almaktadır.’ K17, “Öğretmen ihtiyaçları doğrultusunda okulda bulunan teknolojik araçları kullanmakta özgürdür, okulda bulunmayan bir araç gereç var ise bunun temini sağlanır. Müdürümüz bu konuda kısıtlayıcı değildir” K18, “Öğretmenlerin teknolojik gereksinimlerini karşılayacak donanım malzemelerinin temini konusunda hızlı bir şekilde yerine getirmektedir.” K19, “Hemen hemen tüm ihtiyaçlarımız karşılanmaktadır. Branşlara özgü teknolojik araçlara ve yazılımlara ihtiyaç duyulması halinde temin etmek için kaynak yaratılması içinde çaba sarf etmektedir.” K20, “İhtiyaçlar doğrultusunda eksik olan alanların tamamlanması konusunda çaba harcadığını ifade eder.” biçiminde ifade edilmiştir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü problemi “Okul müdürünüzün başarıya ulaşmada teknolojik araç-gereçleri kullanmanızı teşvik etmesine ilişkin görüşleriniz nelerdir?” şeklindedir. Bu probleme İlişkin öğretmen görüşleri Tablo 4 ‘de verilmiştir.

Tablo 4. Probleme İlişkin Öğretmen Görüşleri

Yöneticimiz teknolojinin başarıya ulaşmada önemli payı olduğuna inanır ve bizi teşvik eder	n
Okulumuzda her türlü teknolojik araç gerece ulaşabiliyoruz kullanabiliyoruz	5
Öğretmenleri ve Öğrencileri teknolojiyi kullanımı konusunda her zaman destekler, teşvik eder	7
Yöneticimiz teknolojiyi başarıyla ulaştırma konusunda teşvik etmez	n
Yöneticimiz teknolojiyi teşvik etme konusunda sadece öğütler verir	5
Geleneksel yöntemlere daha çok ağırlık vermekte teknolojinin öğrenci hizmetine sunulmasını desteklememektedir	3

Tablo 4 incelendiğinde araştırmanın üçüncü sorusu “Okul müdürünüzün başarıya ulaşmada teknolojik araç-gereçlerin kullandırması durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?” şeklindedir. Bu soruya verilen cevaplarda öğretmenlerin 12’si müdürlerinin başarıya ulaşmada teknolojinin kullanılmasına önem verdiğini, 8’i ise müdürlerin bu konuya soğuk baktıklarını önem vermediklerini ifade etmişlerdir. Bu duruma ilişkin öğretmen görüşleri:

K1, “Başarıya ulaşmada ve bilgiye ulaşmada zamandan ve enerjiden tasarruf sağlanmasına neden olduğu için teknolojiyi derslerimizde ve her yerde kendi inisiyatifimizle kullanmaktayız müdürümüz bunu desteklemez” K2, “Geleneksel yöntemlere daha çok ağırlık vermekte teknolojinin öğrenci hizmetine sunulmasını desteklememektedir.” K3, “Teknolojik araçların kullanımı konusunda destek görmekteyiz.” K4, “Bu konuda çok fazla başarı ile teknolojinin alakasının olmadığını düşündüğünden teşvik etmemektedir..” K5, “Kendisi duruma yabancı olsada bizlere bu konuda nasihatlar verir.” K6, “Kurumumuzda ve dersliklerimizde her türlü teknoloji kullanımı okul başarısını arttıracaklarını düşündüğümüzden mevcuttur. Müdürümüz bu konuda çok iyidir.” K7, “Müdürümüz bizim tüm teknolojik ihtiyaçlarımızı karşılamakta akademik başarılarımızı teknolojiyle birleştirmektedir.” K8, “Teknolojinin başarıdan çok başarısızlık getirdiğini söylemektedir bu yüzden bizleri bu konuda desteklememektedir.” K9, “Eğitime katkısının inanılmaz olduğunu hep söyler. Bu yüzden bizleri teşvik eder.” K10, “Çok fazla desteklemez sadece ihtiyacımız olan temel teknolojik gereçler haricinde.” K11, “Kendisi teknolojiyi pek kullanmasada bizleri bu konuda desteklemektedir.” K12, “Bizleri bu konuda teşvik eder ve çağımızın gereği olduğunu düşünür..” K13, “21. yüzyılda olmamıza rağmen işlerin el ile yapılması ve dosyalanması gerektiğini düşünüyor. Teknolojinin iletişimi öldürdüğünü söylüyor.” K14 “Müdürümüz, teknolojik araç ve gereçlerin eğitim sürecine katkısını yaptığı toplantılar ile dile getirmekte ve öğretmenlerden de bu araç gereçleri sıklıkla kullanmalarını istemektedir.” K15, “Müdürümüzün

kesinlikle böyle bir uğraşı ve ilgisi olmamıştır. Oysa okul müdürü lider olarak her türlü başarıya öğrenci ve çalışanları teşvik etmelidir.” K16, “Teknolojik konuda öğrencilere yönelik kursların açılmasını desteklenmektedir. Öğrencilerin akademik başarısını artırıcı yöndeki araç gereçlerin kullanımını her zaman desteklemektedir.” K17, “Okulumuzda her türlü teknolojik araç gerece ulaşabiliyoruz kullanabiliyoruz. Kendimize ait tabletlerimiz ve kurumumuza ait programlarımız var. Tüm bu imkanlar dahilinde öğretmenler özveri ile çalışmaktadır.” K18, “Teknolojik araçların kullanımı ve temini mevcut bütçe doğrultusunda gerçekleşiyor. İmkanlar el verdiği sürece her konuda destek oluyor.” K19“Akademik başarıya ulaştırmada teknoloji salt bir etken değildir, fakat önemli araçlardan biri haline gelmiştir. Bu noktada müdürümüz de ihtiyaçlar ve değerlendirmelerimiz neticesinde teşvik edici yönde bir yönetim sergilemektedir.”K20, “Okulumuzda her türlü teknolojik araç gerece ulaşabiliyoruz kullanabiliyoruz. biçiminde ifade edilmiştir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü problemi “Okul Müdürünüzün okul-çevre iletişimde teknolojiyi kullanma ve kullandırma durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?” şeklindedir. Bu probleme İlişkin öğretmen görüşleri Tablo 5 ‘de verilmiştir.

Tablo 5. Probleme İlişkin Öğretmen Görüşleri

Yöneticimiz teknolojiyi okul çevre iletişimde kullanır ve bizlerde kullandırır	n
Okul dış paydaşlarıyla iletişimimizde teknolojiyi belli sınırlar içinde kullandırır	7
Okul dış paydaşlarıyla iletişimimizde teknolojiyi sınırsız kullandırır	5
Yöneticimiz teknolojiyi okul-çevre iletişimde kullanmaz ve kullandırtmaz	n
Okul dış paydaşlarıyla iletişimimizde teknolojiyi kendisi kullanmaz	4
Okul dış paydaşlarıyla iletişimimizde teknolojiyi bize kullandırtmaz	4

Tablo 5 incelendiğinde araştırmanın dördüncü ve son sorusu “Okul Müdürünüzün okul-çevre iletişimde teknolojiyi kullanma ve kullandırma durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?” şeklindedir. Bu soruya verilen cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin 12’si müdürlerinin okul-çevresiyle iletişimde teknolojiyi kullandığını ve kullandırdığını, 8’i ise müdürlerin bu konuda soğuk davrandığını ifade etmişlerdir. Buna ilişkin öğretmen görüşleri:

K1, “Okul içinde çok fazla teşvik etmesede velilerle diğer personellerle iletişimde kullanmakta ve kullandırmaktadır.” K2, “Okul dış paydaşlarıyla iletişimimizde teknolojiyi kendisinde pek kullanmaz bizde kullandırtmaz” K3, “Pandemi sürecinde çevrimiçi araçları kullanmamız konusunda bizleri teşvik eder kenside uzaktan yapılan veli toplantıları vb katıldığı olur.” K4, “Bu konuda bencildir ancak kendi işine yarayacak durum olursa destekler.” K5, “Tüm veli ve diğer dış paydaşlarla olan iletişimde kendisinde kullanır bizleride sürekli duyurularla haberdar eder.” K6, “Bilgi güvenliğinden dolayı teknolojik haberleşmeye karşıdır okulda kullandırtmaz telefonla haberleşmemizi ister” K7, “Her türlü sosyal platform üzerinden velilerle ve diğer dış paydaşlarla iletişim kurar bizleride teşvik eder.” K8, “Bu konuda çok titizdir. Bizleri de teşvik eder kendisinde sürekli iletişim halindedir. Velilerde yönetimlerde, okul-aile birlikleride memnundur.” K9, “Okul sitelerinde, eba ve yerel haberlerde her türlü platformdateknolojiyle iletişimi kullanmaktadır. Bizleride bu konuda yönlendirmektedir.” K10, “Zorlama olmamakla birlikte bizlerin velilerle iletişimde teknolojiden faydalanmamızı istemektedir.” K11, “Kesinlikle bu konuda müdürümden daha iyi birisi yoktur sosyal medya ve diğer yerlerde dış paydaşlarımızla iletişim halindedir.” Ö12, “Özellikle Covid-19 salgının yaşandığı bu dönemde teknoloji kullanımı zaruri hale gelmiştir. Müdürümüzde bizde bu konuda açığız”, K13, “Teknoloji okul ve çevre iletişimde, özellikle bilgi paylaşımı, tanıtım yapma gibi olanaklar sağladığı için önemlidir. Bu noktada aktif kullanıldığını söyleyebilirim.”K14,“Okul-çevre iletişimi konusunda yeterli düzeyde teknolojiyi kullanamamaktadır. Okulumuzun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik durumu bu konuda etkili olabilir.”K15 Her türlü sosyal platform üzerinden öğrenci ve velilerle iletişim kurmaya çalışmaktadır. Okul içerisinde düzenlenmiş olduğu etkinliklerde velilerin okul toplumu içerisinde yer almasına imkân tanımaktadır.”K16, “Müdürümüz bu konuda çalışmalar yapmak için çabılıyor ama genellikle imkânlarımız kısıtlı kalıyor. Okul sitesinden gerekli güncelleme iş ve işlemlerinin yapılmasını sağlayarak iletişimi güçlü tutmaya çalışır.” K17“Öğretmenlerin teknoloji konusunda ilerleme isteği varken kendisi bu konuda güncellemeleri takip etmiyor. Teknolojinin hayatımızın çok fazla içinde olmaması gerektiğini düşünüyor.” K18 “Okulumuz özellikle çevre iletişimde teknolojiyi yoğun bir şekilde kullanmaktadır. Veliler tüm branşlar tarafından haftalık bilgilendirme e-mailleri, sistem üzerinden verilen bilgilendirme ve ödevlendirme çalışmaları, ders içi kullanılan interaktif ders uygulamaları ile okul ve çevre arasında sürekli bir iletişim halindedir.” K19,“Bulduğumuz çevrede insanların teknolojiye erişimi kısıtlı olduğu için okul

çevre iletişimde geleneksel yöntemler tercih edilmektedir.” K20, “Okul müdürünün kendi okuluna bu konuda çok bir faydası yokki çevresine olsun. Klasik tarzda bir müdürlük sergilemektedir.” biçiminde ifade edilmiştir.

4.5.Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci ve son problemi “Sizce eğitim yöneticilerinin teknolojiyi daha etkin kullanımı için neler yapılmalı?” şeklindedir. Bu probleme İlişkin öğretmen görüşleri Tablo 6 ‘de verilmiştir.

Tablo 6. Probleme İlişkin Öğretmen Görüşleri

Okul yöneticilerinin teknolojiyi etkin kullanımını sağlamak için eğitilmelidir	n
Hizmet içi kurslarla eğitilmelidir, Birebir uygulamalı eğitimler verilmelidir	15
Okul yöneticilerinin teknolojiyi etkin kullanmaları için öncelikle içselleştirmeleri sağlanmalıdır	n
İçselleştirmeyi sağlamak için eğitimlerle teknolojinin faydalarını görmeleri sağlanmalı, Uygulamalı eğitim verilerek özümsemeleri sağlanmalı, sonunda sınav yapılarak yönetici kriterlerine eklenmelidir	5

Tablo 6 incelendiğinde araştırmanın beşinci ve son sorusu “ Sizce eğitim yöneticilerinin teknolojiyi daha etkin kullanımı için neler yapılmalı?” şeklindedir. Bu soruya verilen cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin 15’si okul müdürlerinin teknoloji konusunda eğitim almalarının gerekli olduğunu, 5’i ise müdürlerin bu konuda öncelikle teknoloji kullanmaya güdülenmeli, değişişim dönüşümleri içselleştirmelidir şeklinde ifade etmişlerdir. Buna ilişkin öğretmen görüşleri:

K1, “Okul müdürlerimiz mutlaka düzenli olarak teknoloji konusunda hizmet içi eğitime alınmalıdır.” K2, “Koçluk eğitimiyle birebir eğitimler verilmeli, sadece teknolojiyi kullanmak değil onu eğitime adepte etmek için neler yapılması gerektiğini anlamalıdır.” K3, “Ön değerlendirme yapılarak yöneticilerin eksik yönleri için eğitim verilmelidir” K4, “Yönetici seçme kriterleri içine mutlaka teknolojik yeterlilik konulmalıdır. Böylece teknolojik eğiti almış müdürler seçilebilir.” K5, “Teknoloji eğitimi verilmesi gerekli olup teknolojik okur yazarlık ve teknolojik liderlik mutlaka eğitimle sağlanmalıdır.” K6, “Geleneksel müdürler teknolojik olarak yüzyüze birebir eğitilmelidir. Sonunda yapılan sınavlarda gerekirse sınavı geçemeyenler elenmelidir, görevlerine son verilmelidir” K7, “Okulu yaşatan yöneticilerdir. Yöneticilerin günümüz çağına teknolojiye entegre edilmeleri bir gerekliliktir. Bunun için ciddi eğitimler almaları sağlanmalı, buna kaynak ayrılmalıdır.” K8, “Teknoloji eğitimi almaları gerekir. Her okula bir bilişim uzmanı görevlendirilerek yöneticilere öncelikli olarak her türlü teknolojiyi kullanabilmeleri için eğitilmelidirler.” K9, “Onları içsel olarak motive edecek eğitimler olmalı. Yoksa isteksiz bir yönetici bilişim teknolojilerine soğuk davranır.Eğitimin içeriği ve uygulanması buduruma göre ayarlanmalıdır.” K10, “Gelişen ve değişen teknolojik durumlara göre yöneticilerde her yıl düzenli bir eğitimden geçirilmelidir. Bu eğitimler sunum şeklinde olmamalı mutlaka uygulamalı eğitimler verilmelidir.” K12, “ Okul müdürlerinin aktif teknolojiyi kullanmaları için çok öncesinden üniversiteden başlamalı ve okul yöneticisi olduklarında da devam etmelidir eğitimler” , K13, “Çağımızda ofis programlarını bilmeyen, kendini geliştirmeyen dönüşen teknolojilere ayak uyduramayan müdürlerin hizmet içi uygulamalı eğitimlerle yenilenmesi gerektiğini düşünüyorum”. K14, “Yöneticilerimiz teknolojinin önemini ve faydasını içselleştirmeleri için birebir eğitimden geçmelidirler.”K15”Bakanalığımız yönetici eğitimlerinde mutlaka teknolojik gelişime katkı sunacak programlar tasarlamalıdır.”K16, ‘Teknolojinin sınır tanımaz nimetlerinden faydalanmamız için başta yöneticilerimiz bunu anlamalı ve bilmelidirler.Bunun içinde eğitim şart.” K17“Öğretmenlerin teknoloji konusunda ilerlemeleri, başarının artması ve okulun hedeflerine ulaşması için müdürlerin teknolojik gelişimleri sağlanmalıdı. Bunu da eğitimle yapabiliriz.” K18 “Dijital gelişim ve değişimi sağlamak için planlı bir teknoloji eğitimi almaları gerekir.” K19, “Eğitim alacakları fırsatları sağlarsak zaten çoğu müdürler sisteme ayak uydurmak zorunda kalacaklardır.” K20, “Kendisine faydası olmayan pasif dünyadan bir haber müdürleri, emekliliğe ayırırsak, sorunun büyük bir kısmı çözülecektir.” Şeklinde ifade etmişlerdir.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu kısımda araştırmanın bulgularına göre sonuçve önerilere yer verilmiştir. Okul yöneticilerinin teknolojiyi kullanma durumları öğretmen görüşlerine göre incelenerek aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

5.1. Sonuçlar

İçinde bulunduğumuz çağda teknolojinin önemi gerek bireysel gerekse toplumsal anlamda hayal edilemeyecek aşamalara gelmiştir. Toplumlarda her alanda büyüme ve gelişmenin en önemli unsuru olan insan gücünün daha iyi yetiştirilebilmesi için kurumlara büyük sorumluluklar düşmektedir. Okul gbeğtim

yuvası olan örgütlerde girdisi insan olan eğitimcilerin moralini yükselten onları gerekli tüm donanımlara kavuşturan kişi veya kurumların başında eğitim yöneticileri gelmektedir. Bu doğrultuda okullarda görev yapan yöneticilerden, kurumlarda verimliliği artırması, teknolojiyi en üst seviyelere çıkarması ve okul örgütünün bütün üyelerini teknolojik yetkinliğe kavuşturması beklenmektedir.

Bu çalışmada; 2019-2020 eğitim öğretim yılında Giresun İli Merkez İlçesindeki okullarda çalışan öğretmenlerin görüşlerine göre; okul yöneticilerin teknolojik kullanma durumları incelenmiştir. Değişim ve dönüşüme önem veren eğitim yöneticisi olmanın vazgeçilmez unsuru konumundaki teknoloji kullanımı ve teşvik etme konusunda öğretmen görüşlerine okul yöneticilerinin teknoloji kullanma durumlarını ortaya koymak için yapılan bu çalışmada çıkan sonuçlar şu şekildedir.

Okul yöneticiler görevleri sebebiyle öğreticilik rolü, etkileycilik rolü ve liderlik rolü gereği teknoloji kullanımında aktif oldukları görülmektedir. Kendi seviyelerini aşan durumlarda ise okul öğretmenlerinden veya teknoloji konusunda yetkin olan bilişimcilerden destek isteyerek eksik yönlerini geliştirmeye yönelmişlerdir. Araştırmanın geneline bakıldığında yaş gereği teknolojiye soğuk olan yöneticiler azınlıktadır. Açıklamalar incelendiğinde teknolojiden uzak yeni teknolojilere soğuk ve ön yargılı olan yöneticilerin, bu teknolojiye açık öğretmenlere yardımcı olması zordur. Okul yöneticilerinin, teknolojik değişim ve yeniliklerden haberdar olması gerekmektedir. Bu teknolojileri eğitime entegre edebilmek için, okul yöneticilerinin öğretmenleri desteklemesi ve onlara yardımcı olması, onları teşvik etmesi gerekmektedir. Bütün bunlarda okul yöneticilerinin teknolojik olarak lider durumda olmasını gerektirmektedir (Akbaba-Altun, 2002).

Okul yöneticileri, eğitim ve öğretimin en önemli paydaşlarından olan öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaç ve ilgilerini hesap ederek teknolojik dönüşümde bunları hesaba katmalıdırlar. Dijital çağda okul yöneticisi olmak ise, eğitim ve öğretim ortamlarını zenginleştirecek ve öğrenmeyi kolaylaştıracak yeni teknolojilerden haberdar olmayı, imkan dahilinde kullanılabilir olanları teknoloji planı dahilinde entegre etmeyi gerektirir.

21. yüzyılda her geçen gün gelişen ve teknolojinin okul yöneticilerinin işlerini daha rahat takip etmelerine ve daha profesyonel yapmalarına imkan sunduğu için okul müdürleri gelişmelerden haberdar olmakta ve okul paydaşlarıyla işbirliği yapmaktadır.

Yöneticiler teknolojik araç-gereçlerin okulun, öğretmenin ve öğrencinin işlerini kolaylaştırmasını başarılarını arttırmasını göz önünde bulundurarak teknolojinin kuruma kazandırılmasının önemini bilir durumda oldukları anlaşılmaktadır. İmkanların kısıtlı olduğu kurumlarda ise okulun kendi imkanlarıyla teknolojiyi temin etme ve eğitime kazandırma çabasına girdikleri görülmektedir.

Kurum Müdürleri, öğrenci ve öğretmenin başarılarını önemsemekte ve teknoloji konusunda yeterli desteği veren konumdadırlar. Teknoloji tek başına başarı için bir kıstas görülmezken akademik başarı için bir araç olarak düşünüldüğünden bu önemli eğitimi destekleyici kaynak olan teknolojinin arttırılmasını desteklemektedirler.

Okul web sitesi kullanımı ve çevrimiçi eğitimler, eğitim plan programları ve daha pek çok durumda dağıtıcı rolleri gereği bilginin hızlı ve sağlıklı dağıtılması, dış paydaşların anlık sağlıklı bilgileri direk birinci kaynaktan öğrenmeleri konusunda teknolojiyi kullanmanın ayrıcalığını bilmekte olan okul yöneticileri, eğitim-öğretimin başarısının arttırılmasında okul paydaşlarıyla iletişim halinde olmanın sağlayacağı faydaların farkındadırlar. Bu doğrultuda okul paydaşlarıyla daima iletişim halinde olabilmek için teknolojik gelişmeleri takip etmekte ve kullanımına önem vermektedirler.

Bu çalışmada okul yöneticilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin yaklaşımları, teknolojiyi kullanma, kullandırma becerileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenler teknolojinin okulda teşviki, kazandırılması ve eğitime uyarlanmasında okul müdürlerinin olumlu davrandıkları anlaşılmıştır. Teknolojinin eğitimde gerekli olduğunu kabul ettikleri sonucuna varılmıştır. Okul yöneticilerinin teknolojik değişim ve dönüşüme, eğitimde kullanılmasına ilişkin olumlu davrandıkları yapılan diğer çalışmalarda da ortaya konmuştur ve bu çalışma sonuçlarıyla da örtüşmektedir. Okul yöneticilerinin teknolojik yeterlilikleri ile ilgili yapılan araştırma ve makalelerde genellikle yöneticilerin teknolojiyi eğitimde ve yönetimde kullanmakta istekli olması, teknolojik gelişmenin okuldaki eğitimde etkilediğini bilmeleri, okul paydaşlarının teknolojiye erişmesinin sağlanmasını gereklilik görmeleri, okul paydaşlarına teknolojik imkanlar sunmaları şeklinde ortaya çıkan literatür sonuçlarıyla örtüşmektedir (Cantürk ve Aksu, 2017).

Diğer bir çalışma; Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisinin de yayınlanan çalışmada “ilköğretim okul yöneticilerinin teknolojiye karşı olumlu tutumlar segiledikleri görülmektedir (Günbayı ve Cantürk, 2011).

Sonuç olarak okul yöneticileri 21. Yüzyılda eğitim ve öğretim sisteminde teknolojiyi kullanma ve destekleme konusunda vizyon sahibi olmaları ve daha olumlu tutum sergilemeleri konusunda ileriye dönük olarak umut vermektedirler. Bazı okullardaki müdürlerin teknolojik yetersizlikleri, maddi yetersizlik ve yaş itibari ile gelişen ve değişen teknolojileri takip etmekte güçlük çektikleri anlaşılmaktadır. İçinde bulunduğumuz çağın yöneticileri teknolojiyi kullanması ve teşvik etmesi aktif öğrenme sistemlerinde teknolojiyle öğrenme sistemlerini desteklemesi sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu araştırma sonucuna göre görüşü alınan öğretmenler, öğretmenlerin teknoloji kullanımında okul yöneticilerinin teknolojik teşvik ve destek verdiği genel anlamda ve motivasyon, yönlendirme, altyapı boyutlarında katılmaktadır.

5.2. Öneriler

1. Çalışmada büyük gruplarda, veli görüşleri ve diğer paydaşlara açısından da müdürlerin değerlendirildiği verilerle tekrardan ortaya konulabilir.
2. Öğretmenlerin teknoloji kullanımında okul müdürlerinin teknolojiye olan yeterliliklerinin geliştirilmesine yardımcı olabilecek kurs ve eğitim çalışmaları planlanabilir.
3. Üst yönetimler tarafından okul yöneticilerinin teknolojik durumları analiz edilerek okul yöneticilerinin teknolojiyi kullanma ve teşvik etme durumlarının geliştirilmesine yönelik süreli olan plan ve programlar uygulanabilir.
4. Okul yöneticilerinin teknolojiyi kullanmaları ve kullandırtmaları ile okul, öğrenci ve öğretmen başarılarına etkisini ortaya koyabilecek deneysel çalışmalar planlanabilir.
5. Bakanlık tarafında bilişim altyapısının iyileştirilmesi ve sürekli çalışan bilişim kurulları kurularak her il ve ilçede bilişim danışmanları okul yöneticilerine yardımcı olabilir. Okul yöneticilerine il düzeyi diğer kurumlardan örnek olacak teknolojik çalışmalar teknolojik bir sergiyle paylaşılabilir.

KAYNAKÇA

- Ağar, M. (2009). Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Tokat
- Akbaba Altun, S, (2004), Okul Müdürlerinin Bilgi Teknolojisi Sınıflarına İlişkin Görüşleri, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, Ankara, 46-71.
- Aksoy, H. H, (2003), Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme, Eğitim Bilim Toplum, Eylül 2003, 4-23.
- Altun, S. A. (2004). Okul müdürlerinin bilgi teknolojisi sınıflarına ilişkin görüşleri. Eğitim Yönetimi Dergisi, 37: 46-71.
- Alkan, C, (1998), Eğitim Teknolojisi, Anı Yayıncılık, Ankara, 118.
- Alkan, C, (1991), Bilgisayar Destekli Öğrenme Modülleri, Anı Yay Ankara, 36.
- Aytaç, T, (2006), Eğitimde Bilişim Teknolojileri, Anı Yayıncılık, Ankara, 87.
- Başar, H.(2000). Eğitim Denetçisi. Ankara: Pegem
- Başaran, İ. E, (1994), Türkiye Eğitim Sistemi, Başaran Yayınevi, Ankara, 183-184.
- Baybara, M. (2018). Devlet ve özel ilköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin yeterlilikleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul.
- Bostancı, H. (2010). Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Yeterlilikleri Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, Yönetim Bilişim Sistemleri, Ankara

Boztuğ, Ö., Öztürk, E. ve Yengin Sarpkaya, P. (2015). Eyt501 Eğitim Yönetiminde Kuram ve Uygulama, Klasik Yönetim, Yönetim Süreci Kuramı ve Fayol, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması Ve Ekonomisi Anabilim Dalı, Aydın

Bogdan, R. C.,Biklen, S. K. (1992). QualitativeResearchforEducation: IntroductionandMethods. Boston: Allynand Bacon.

Cantürk, G. (2016). Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Davranışları ve Bilişim Teknolojilerinin Yönetim Süreçlerinde Kullanımı Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

Cantürk, G. ve Aksu, T. (2017). Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Davranışları. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 6 (4): 21-38

Demirkasımoğlu, N. (2011). Türk Eğitim Sisteminde Bir Alt Sistem Olan Denetim Sisteminin Seçilmiş Bazı Ülkelerin Denetim Sistemleri İle Karşılaştırılması, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2 (23): 23-48

Demirsoy, S. (2016). Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Yeterlikleri İle Öğretmenlerin Teknolojik Pedagojik Bilgi Düzeyleri Arasındaki İlişki. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı, İstanbul Derinlemesine görüşme.(t.y). Erişim adresi <http://tusside.tubitak.gov.tr/tr/yontemlerimiz/DerinlemesineGorusme>

Durumsallık Yaklaşımı: Koşul-Bağımlılık Teorisi, www.yonetselzihin.com, 14.05..2020

Durnalı, M. (2018). Öğretmenlere göre okul müdürlerinin teknolojik liderlik davranışları ve bilgi yönetimini gerçekleştirme düzeyleri (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ergur, A. (1998). Nergis harikalar diyarında: sanal gerçekliğin ideolojik bağlamı. Toplum ve Bilim, 79, 138–161.

Ertürk, M. (2000), İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon. İstanbul: Beta Basım.

Ergin, O, (1988),Türk Maarif Tarihi, Eser Matbaası, İstanbul, 24-26.

ISTE. (2002). ISTE StandardsForEducationLeaders, www.iste.org, 16.05.2020

Görgülü, D. (2013). Bilgi toplumuna geçiş sürecinde okul yöneticilerinin teknoloji liderlik yeterlilikleri açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Irmak, M. (2015). İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin, yöneticilerinin “teknoloj liderliği” düzeylerine ilişkin algıları. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

M.Gültekin,(2006) İlköğretimde yöneticilere kazandırılması gereken teknolojik beceriler

Özden, Y. (2005), Eğitimde Yeni Değerler, Pegem Yayınları, Ankara, 60.

Öztaş, N. (2010). Okul Müdürlüğünden Eğitim Liderliğine Geçiş ve Karaman İli Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Kamu Yönetimi Bilim Dalı, Karaman

Paşaoğlu, D. (2013). Yönetim ve Organizasyon, Anadolu Üniversitesi, Yayını No: 2944, Açıköğretim Fakültesi, Yayını No: 1900, Ünite 1, Eskişehir

Rıza, E. T, (2001), Eğitimde Bilgisayar Teknolojisi, Kanyılmaz Matbaacılık, İzmir, 11.

Sağbaşı, İ . (2020). Sağlık Harcamaları Kapsamında Tıbbi Görüntüleme Cihazlarının Bölgesel Dağılımının Analizi . Maliye Çalışmaları Dergisi , (63) , 77-92 . DOI: 10.26650/mcd2020-822594

Şenel, A. Gençoğlu, S, (2003), Küreselleşen Dünyada Teknoloji Eğitimi, Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi, 11, 45-65.

Tanzer, S. (2004). Mesleki ve teknik öğretim okul yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlikleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

Tuna, M., Özsoy, U, (2003), Türkiye’de Üniversitelerde İnternet Kullanımı; VI. " Türkiye'de İnternet" Konferansı (9-11 Kasım 2000), İstanbul.

Turan, Y . (2002). Teknolojinin Okul Yönetiminde Etkin Kullanımında Eğitim Yöneticisinin Rolü . Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi , 30 (30) , 271-281 .

Goktas, Y.,Yildirim, Z., &Yildirim S. (2008c). A Review of ICT relatedcourses in preserviceteachereducationprograms. Asia Pacific EducationReview, 9 (2), 168-17

Yavaş, Ş. (2019). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Bağlamında Gezi Sitelerinin İncelenmesi ve Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Afyonkarahisar

Yılmaz, S, (2010), Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanma Yeterlik Düzeylerinin Araştırılması: İstanbul-Kağıthane Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 52-74.

Yıldırım, S. (2017). Meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukk